

1. Załącznik nr 3 - Ocena oddziaływania na środowisko – raport

**PODSUMOWANIE¹
strategicznej oceny
oddziaływania na
środowisko dla
projektu
„Strategii Rozwoju
Obszaru
Funkcjonalnego
Partnerstwo Nyskie
2020 na lata 2016-
2026 z perspektywą
do 2030 roku”**

¹ Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

2. Wstęp

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku” (zwanej dalej Strategią) wynika z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami], o ile projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub gdy realizacja postanowień strategii może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Dokument Strategii, nie jest dokumentem wymienionym w art. 46 pkt 1 i 2 ustawy OOŚ. Wobec tego zastosowanie ma Art. 47 tej ustawy.

„Art. 47.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko **lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.**”

Działając w oparciu o art. 47 ustawy OOS – kierując się zasadą przezorności – konieczne było przedstawienie informacji dot. uwarunkowań, wynikających z art. 49 ustawy OOS, umożliwiających dokonanie oceny przez organy, o którym mowa w art. 57 ustawy OOS, czy:

- realizacja postanowień **Strategii** może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko,
- czy konieczne jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu **Strategii**.

Procedowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku” obejmowało następujące działania:

1. Uzgodnienie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku”:
 - stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (pismo z dnia 20.01.2016 r., znak: WOŚ.411.2.117.2015.KM),

2. Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko:
 - stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (pismo z dnia 20.01.2016 r., znak: WOOŚ.411.2.117.2015.KM),
 - stanowisko Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo z dnia 19.01.2016 r., znak: NZ.9022.522.2015.JG);
3. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
4. Uzyskanie wymaganych prawem opinii:
 - opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (pismo z dnia 18.02.2016 r., znak: WOOŚ.410.13.2016.ER.2),
5. Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu (podanie stosownych informacji o SOOŚ do publicznej wiadomości, zapewnienie możliwości zapoznania się z dokumentacją, zapewnienie możliwości składania uwag i wniosków) – przy czym należy zaznaczyć, że nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski w ramach procedury SOOŚ.

Według art. 55 ust. 3 ww. ustawy, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

W związku z powyższym do „Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku” dołącza się niniejsze podsumowanie.

3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Analiza przeprowadzona w prognozie oddziaływania na środowisko pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

Kluczowym elementem Prognozy jest odpowiedź na pytanie: czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko?

Poszczególne kierunki działań Strategii przeanalizowano pod kątem wpływu i oddziaływania na poszczególne „ustawowe” elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Dokonano analizy prawdopodobieństwa występowania oddziaływań na środowisko, czasu trwania, zasięgu, częstotliwości, odwracalności, a także prawdopodobieństwa występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Oceniono następnie stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć, a także powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach. Dokonano analizy przydatności w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Oceniono powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

Każde z zadań oceniane było pod kątem występowania oddziaływań bezpośrednich, np. wynikających z charakteru prac inwestycyjnych, jak również oddziaływań pośrednich – długoterminowych, wynikających z charakteru danego przedsięwzięcia.

Dokument Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku definiuje główne kierunki rozwoju (wyznacza częściowo ramy), jednak nie określa szczegółowych rozwiązań dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Realizacja dokumentu Strategii może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poprzez zadania:

- 1.1.5 Opracowanie i wdrażanie lokalnych programów rewitalizacji
- 1.3.23 Stworzenie infrastruktury dla zapewnienia integracji społecznej i opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- 1.4.1 Rozbudowa istniejących i budowa nowych ogólnodostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

- 2.1.10 Budowa i modernizacja placówek oświatowych, doposażenie placówek oświatowych
- 3.1.4 Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej
- 3.1.6 Inwentaryzacja, modernizacja i rozwój sieci kanalizacji deszczowej
- 3.1.7 Rozwój systemu melioracyjnego i odprowadzania wód gruntowych
- 3.1.8 Prowadzenie programów dozbrojenia terenów inwestycyjnych i przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa
- 3.1.9 Wspieranie rozwoju sieci ciepłowniczej
- 3.1.10 Wspieranie rozwoju sieci gazowej
- 3.1.13 Wspieranie działań służących do rozbudowy i poprawy stanu istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej
- 3.2.1 Opracowanie Strategii Rozwoju Transportu OF PN2020
- 3.2.2 Opracowanie Koncepcji systemu zintegrowanego transportu publicznego dla OF PN2020
- 3.2.5 Utworzenie centrów przesiadkowych w OF PN2020
- 3.2.8 Modernizacja i rozwój sieci dróg w OF PN2020
- 3.2.11 Rozwój infrastruktury dla potrzeb branży logistycznej i turystycznej (parkingi przy drogach krajowych)
- 3.2.12 Zwiększenie liczby darmowych miejsc parkingowych w miastach
- 4.1.1 Opracowanie i wdrożenie planów rewitalizacji przestrzeni miejskiej oraz wiejskiej
- 4.1.4 Wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych typu greenfield oraz brownfield
- 4.1.5 Prowadzenie programu uzbrajania istniejących i nowych terenów inwestycyjnych
- 4.1.10 Budowa towarzyszącej infrastruktury technicznej, informacyjnej oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektów dziedzictwa kulturowego lub naturalnego
- 4.2.7 Tworzenie programów wykorzystywania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)
- 4.2.8 Zwiększenie poziomu wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w sektorze publicznym i prywatnym
- 4.2.14 Rozwój infrastruktury do recyklingu, sortowania i kompostowania oraz selektywnej zbiórki odpadów
- 4.3.2 Rozbudowa bazy okołoturystycznej wokół jezior i innych atrakcji turystycznych, rozszerzenie oferty w tym zakresie
- 5.2.4 Podejmowanie działań służących rozwojowi lokalnych przedsiębiorstw/spółdzielni przetwórczych
- 5.3.6 Wsparcie dla tworzenia podstref SSE
- 5.5.1 Opracowanie i wdrożenie Strategii Rynku Pracy OF PN2020
- 5.5.6 Prowadzenie programów wsparcia dla powstawania i rozwoju lokalnych przedsiębiorstw przetwórczych i usługowych
- 5.6.6 Stworzenie centrum konferencyjno-hotelowego na wysokim poziomie (obsługa klientów biznesowych)

z analizy zapisów zadań priorytetowych ujętych w Strategii w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z 09.11.2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko wynika, że tylko dla jednego zadania istnieje 100% pewność, że jest przedsięwzięciem, które można zakwalifikować do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- 4.2.14 Rozwój infrastruktury do recyklingu, sortowania i kompostowania oraz selektywnej zbiórki odpadów

Treść pozostałych zadań priorytetowych, wskazuje, że mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, gdy skala realizacji tych przedsięwzięć przekroczy wartości graniczne, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 09.11.2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Możliwe jest także wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w odniesieniu do zadań priorytetowych:

- 4.2.7 Tworzenie programów wykorzystywania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE),
- 4.2.8 Zwiększenie poziomu wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w sektorze publicznym i prywatnym.

Ze względu na charakter dokumentu Strategii trudno ocenić precyzyjnie, jakie będzie jego ostateczne oddziaływanie na środowisko. Przede wszystkim Strategia definiuje konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne lub organizacyjne, tj. nie wskazuje ich lokalizacji, charakteru, sposobu realizacji. Struktura strategiczna opiera się na celach oraz zadaniach priorytetowych, charakteryzujących się bardzo dużym stopniem ogólności. Strategia niewątpliwie przyczyni się do realizacji konkretnych przedsięwzięć, w szczególności takich, które wpisują się w ideę szeroko rozumianej współpracy partnerskiej na obszarze OF PN2020. Oznaczać to będzie, że w nawiązaniu do zapisów Strategii poszczególni partnerzy OF PN2020 dążyć będą do realizacji projektów inwestycyjnych lub organizacyjnych, w tym też takich, które mogą wykazywać się oddziaływaniem na środowisko. Przedsięwzięcia wykazujące się przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko powinny być poddawane osobnej/indywidualnej ocenie oddziaływania na środowisko.

4. Opinie organów zaangażowanych w przebieg SOOŚ

ResPublic sp. z o.o., działając w imieniu Burmistrza Nysy, zwróciła się do odpowiednich organów administracji publicznej z wnioskiem o wyrażenie opinii w ramach SOOŚ. Organy te wyraziły pozytywną opinię wobec projektu Strategii i wobec prognozy oddziaływania na środowisko; opinie te były wyrażone w następujących dokumentach:

- opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (pismo z dnia 18.02.2016 r., znak: WOOŚ.410.13.2016.ER.2),

Na etapie opiniowania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu wskazał kilka rekomendacji do wprowadzenia w Prognozie i Strategii.

Zgodnie z zapisami art. 51 ust. 2 pkt 2), ppkt b) cytowanej na wstępie ustawy OOŚ, prognoza określa, analizuje i ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. W związku z powyższym, w prognozie należy określić zasięg przewidywanego znaczącego oddziaływania i dokonać opisu stanu środowiska na tym obszarze.

Odpowiedź:

Uzupełniono Prognozę o następujący tekst (Str. 88 Prognozy):

Znaczące oddziaływanie na środowisko dotyczy przede wszystkim miejsc lub sąsiedztwa tych miejsc, na których realizowane będą opisane wyżej zadania – czyli z reguły niewielkich obszarów w poszczególnych gminach.

W odniesieniu do celów i przedmiotu ochrony obszarów NATURA 2000 istnieje potencjalne ryzyko wpływu na nie poszczególnych zadań ujętych w Strategii. Dotyczy to przede wszystkim zadań inwestycyjnych realizowanych na obszarach NATURA 2000 lub w ich sąsiedztwie. Mając jednak na uwadze to, że wszystkie zadania, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, powinny przechodzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko – ryzyko negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000, występujących na obszarze OF PN2020 należy ocenić jako bardzo niskie. Jako niskie lub brak, należy także ocenić ryzyko negatywnego oddziaływania zadań ujętych w strategii, na integralność całego obszaru OF PN2020 pod kątem ochrony przyrody, w tym na spójność obszarów chronionych oraz funkcjonalność korytarzy ekologicznych, umożliwiających m. in. migrację gatunków. Strategia nie przewiduje bowiem znaczących inwestycji infrastrukturalnych, np. związanych z budową autostrad, dróg ekspresowych, znaczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, np. budowy zbiorników zaporowych, znacznych przeobrażeń przestrzeni, krajobrazu, znaczącego zajęcia terenów pod inwestycje gospodarcze, mieszkaniowe etc.

W myśl zapisów art. 55 ust. 5 cytowanej na wstępie ustawy OOŚ, na organie opracowującym projekt dokumentu spoczywa obowiązek prowadzenia monitoringu postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Ocena ta jest niezbędna w celu określenia, na wczesnym etapie, negatywnego wpływu wynikającego

z realizacji przyjętego dokumentu oraz zapewnia możliwość podjęcia działań naprawczych. Monitoring skutków realizacji może odbywać się np. na podstawie istniejącego systemu monitoringu (zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko), jednak w prognozie należy przedstawić propozycje konkretnych wskaźników takiego monitoringu, uznanych za istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jego prowadzenia.

Odpowiedź:

Uzupełniono o wybrane wskaźniki (Str. 11-12).

Proponuje się prowadzenie monitoringu w oparciu o następujące wskaźniki:

Składnik środowiska / obszar tematyczny	Stacja / miejsce pomiarowe	Wskaźniki
Powietrze	Grodków, ul. Słowackiego	SO ₂ , NO ₂
	Głubczyce, ul. Kochanowskiego	PM ₁₀ , SO ₂ , NO ₂
	Głubczyce, ul. Niepodległości	SO ₂ , NO ₂
	Baborów, ul. Dąbrowszczaków	SO ₂ , NO ₂
	Kietrz, ul. 3-go Maja	SO ₂ , NO ₂
	Nysa, ul. Rodziewiczówny	PM ₁₀ , As, Cd, Ni, Pb, B(a)P
	Nysa, ul. Grodkowska	SO ₂ , NO ₂
	Nysa, ul. Tkacka	SO ₂ , NO ₂
	Głuchołazy, ul. Karłowicza	SO ₂ , NO ₂
Wody	Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie wyników badań dla poszczególnych punktów pomiarowo kontrolnych na obszarze OF PN2020 i ocena stanu wód JCW z tego obszaru.	Ocenę stanu wód powierzchniowych prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych i sztucznych części wód potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.
	Ocena stanu wód podziemnych na podstawie pomiarów w punktach monitoringu operacyjnego na obszarze OF PN2020.	Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.
Hałas	Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzone w wybranych punktach pomiarowych na obszarze OF PN2020.	Wartość przekroczeń hałasu drogowego w dB w dzień i w nocy.
Pole elektromagnetyczne	Monitoring pól elektromagnetycznych na obszarze OF PN2020.	Średnie natężenie pola elektrycznego [V/m]
Gospodarka odpadami	Gospodarka odpadami komunalnymi i selektywna zbiórka odpadów w powiatach województwa opolskiego (dla powiatów z obszaru OF PN2020).	Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu powiatu. Ilość odpadów zdeponowanych na składowiskach odpadów. Ilość zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie. Ilość odpadów segregowanych zebranych z terenu powiatu.

W związku ze stwierdzoną w prognozie oddziaływania na środowisko możliwością wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym, z uwagi na bliskość położenia badanego obszaru przy granicy z Republiką Czeską informuję, że zgodnie z art. 104 ww. ustawy, w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej, na skutek realizacji dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47 cyt. wyżej ustawy, przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko. Jednocześnie, w myśl zapisów art. 116 ust. 2 ww. ustawy przyjęcie takiego dokumentu nie powinno nastąpić przed zakończeniem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Odpowiedź:

Mając na uwadze odpowiedź/uzupełnienie wskazane w pkt. 1 – należy wyraźnie podkreślić, że o ile transgraniczne oddziaływania na środowisko wybranych zadań Strategii może wystąpić, to oddziaływania to nie będzie miało charakteru oddziaływań znaczących. Wynika to z charakterystyki wybranych zadań. Dla zadań, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko – oddziaływania będą miały charakter lokalny – tj. występować będą czasowo w miejscu realizacji wybranych zadań (przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym) i w jego najbliższym otoczeniu. Zasadniczo możliwa jest migracja wybranych zanieczyszczeń, takich jak zanieczyszczeń wód, powietrza czy też hałasu – mając jednak na uwadze głównie ich lokalny charakter trudno mówić o znaczącym oddziaływaniu transgranicznym.

W związku z powyższym wg opinii Wnioskodawcy – przeprowadzenie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest konieczne.

Powyższe uzasadnienie zostało ujęte również w dokumencie Prognozy (str. 184).

5. Zgłoszone uwagi i wnioski

W ramach SOOŚ nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

6. Ustalenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko

Ze względu na położenie badanego obszaru przy granicy z Republiką Czeską możliwe jest wystąpienie oddziaływań na środowisko o charakterze transgranicznym. Prawdopodobieństwo to uzależnione jest od lokalizacji poszczególnych przedsięwzięć ujętych w Strategii. Ryzyko oddziaływań transgranicznych związane może być z migracją powstających w trakcie realizacji prac inwestycyjnych – zanieczyszczeń wód, powietrza, w mniejszym stopniu hałasu. Ponadto lokalizacja nowych obiektów infrastruktury, takich jak wielkopowierzchniowe obszary przemysłowe/aktywności gospodarczej

– w pobliżu granicy, może także powodować wybrane oddziaływania na środowisko o charakterze transgranicznym. Transgraniczne oddziaływania na środowisko mogą być również efektem aktywizacji gospodarczej i turystycznej obszaru pogranicza – przyczyniając się do większej presji na wybrane komponenty, wspólnego dla tej przestrzeni, środowiska.

Należy jednak wyraźnie podkreślić, że o ile transgraniczne oddziaływania na środowisko wybranych zadań Strategii może wystąpić, to oddziaływania to nie będzie miało charakteru – oddziaływań znaczących. Wynika to z charakterystyki wybranych zadań. Dla zadań, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko – oddziaływania będą miały charakter lokalny – tj. występować będą czasowo w miejscu realizacji wybranych zadań (przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym) i w jego najbliższym otoczeniu. Zasadniczo możliwa jest migracja wybranych zanieczyszczeń, takich jak zanieczyszczeń wód, powietrza czy też hałasu – mając jednak na uwadze głównie ich lokalny charakter trudno mówić o znaczącym oddziaływaniu transgranicznym.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień ocenianej Strategii

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Strategii na środowisko polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz w przypadku zadań, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w ramach indywidualnych zamówień. Wyniki pomiarów muszą odnosić się do obszaru objętego Strategią. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Strategii na środowisko prowadzony był w cyklu rocznym.

8. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Ze względu na ogólny charakter opisanych w **Strategii** celów i zadań, trudno także wskazać propozycje rozwiązań alternatywnych, związanych z realizacją poszczególnych działań.